

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Linguarum Vett. Septentrionalium Thesaurus
Grammatico-Criticus Et Archæologicus**

Hickes, George

Oxoniae, 1705

Vorwort (Runolfur Jonsson)

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

<urn:nbn:de:hbz:468-1-1559>

delin. M. Burg. sculp. Un. Ox.

GRAMMATICÆ
ISLANDICÆ
RUDIMENTA.

BENIGNO LECTORI SALUTEM.

UM ante biennium in ludo literario patriæ Borealis Linguarum Latinæ & Græcæ initii, quæ Grammaticalia in Scholis dicuntur, juventutem patriam imbuerem, ibidemque pro juniorum captu, Scriptores Romanos, *Ciceronem*, *Terent.* *Virg.* *Horat.* aliosque vernacula lingua exponderem, verum esse deprehendi quod vulgo dici solet; *Nos docendo discere.* Etenim cum crebrè dictio Romana in nostram, nostraque vicissim in Romanam vertenda esset, mox mira quædam linguae maternæ ubertas & elegantia, antè mihi non observata, eluxit. Sumus enim plerunque eorum, quæ à natura ipsâ hausimus, incuriosiores: nec causas rerum rationēsve scitamus, quæ ab ineunte ætate, unâ cum latte materno nobiscum quasi coaluere. Habet enim maximæ evidentiæ instar insitum naturæ dictamen. Hac verò occasione cum tam accuratas concinnasque vocum inflexiones, tam elegantes constructionum modos, tam exquisitos verborum delectus, tam miram sententiarum varietatem, tam denique insignem figurarum vim ac splendorem in lingua patria animadverterem, ut neutri illarum gravitate, neutri venustate cedere videretur; coepi vehementius mirari, quâ factum sit, quod è tot præstantibus ingenio & eruditione viris in hac lingua & natis & egregiè versatis, nemo de eâ quicquam insigne literis prodidisset: cum & vaftissimum hujus materiæ copia sufficiat oceanum, per quem judicii pariter ingeniique velis latissimè vehi potuissent, & nihil commendatius habere debuissent, quâm ut linguam patriam illustrandam susciperent. At verò videre mihi videor tantis viris ab ingenio & arte paratis quid obstiterit, quo minus & commodo patriæ hac in parte deservierint & gloriæ. Nimirum prævidisse credo oleum operamque perditum iri. Paucos enim præsertim inter exteros fore, qui ejusmodi lucubrationibus delectarentur; ac proinde famæ suæ nominisque celebritati haud parum derogaturam Lectorum paucitatem. Mihi verò diligentius rem pensitanti, ista excusatio ad negandum

* A

gandum

AD LECTOREM.

gandum ornandæ patriæ officium haudquaquam sufficere videtur. Quanquam enim maximum fructum laborumque velut solatum ex eo capiant eruditæ, quod sua scripta à multis & legi & probari intelligent, poeniteatque industria, quoties diversum evenerit; nihil tamen peræquè curandum existimavi, ac ne nostra culpa occidant, quibus æternitas debetur. Si qua alia, certè hæc nostra lingua talis est, quæ sua maiestate meruit ab interitu vindicari. Nihil enim copiosius, nihil elegantius, nihil accuratius vidi. Quibus ego motus quod non solum in Hebræa, Græca, Latina dudum viri docti; sed recens etiam in Germanica, Italica, Gallica, Anglica, &c. præstiterunt, id in vernaculâ, licet impari successu, tentavi. Voces magno & indigesto numero in unum collectas sigillatim examinavi. Quæ similis erant inflexionis, ad unam declinationem retuli, anomalias exceptionibus reservavi. Et quia quadruplicem inflexionum differentiam esse deprehendi, quatuor mihi natæ sunt nominum declinations. Erant tamen hæc adhuc omnia valde imperfecta, rudia, inconcinna, ut solent præformari pictorum prima lineamenta. Verùm hoc incepsum variae occupationes interruperunt, & in primis necessitas quædam mihi tum fortè injungebatur Academiam hanc regiam Hafniensem, Athenas illas Danorum, revisendi. Quæ res meum institutum adeo perturbavit, ut omnes de eo cogitationes antè suscepas animo abjicerem. Interea loci non defuerunt magni nominis & auctoritatis viri, inter quos, quod honor & mirita eorum postulant, primo loco mihi nominandi sunt Viri admodum reverendi, clarissimi & excellētissimi, DN. D. Olaus Wormius, Facultatis Medicæ in alma Hafniensi academia P. P. & DN. M. Thomas Bangius Sanctæ linguæ ibidem P. P. Viri in omni antiquitate versatissimi, qui huic meo conatui album adjicebant calculum, monebantque ut in proposito strenuè progrederer, quodque studioso animo inchoavissent, constanti & magno absolverem. Quid facerem? Avolarant priores conceptus, eoque minus sui reliquerant, quo minores egerant in mente radices. Novum igitur & anteà non tentatum aggressurus videbar. Sed quia tantis viris tam honesta jubentibus non parere summae inhumanitatis & inertiae videri poterat, suscepit tandem hanc provinciam, & ad recolligenda, quæ antè in chartas dissolutas sparsim conjecteram, me applicui, adjectivorum motionibus, verborum conjugationibus auxi, reliquas etiam orationis partes strictim persecutus, ne quid etymologiæ ad sui integratatem deesset. Quæ nunc omnia Tibi, lector candide, his pagellis exhibemus, illaborata quidem & impolita, utpote quibus ultimam limam adhibere festinatio non est passa; sed (ut spero) talia, quæ alios longo hactenus otio indormientes excitare poterunt. Nec mihi metus est ne paucos aut fortè nullos habiturus sim lectores. Nam hos forsitan aliquos, quanquam non materiæ, tamen novitatis gratia dabit. Nunc quid in hac editione observari à Te velim, lector humanissime, paucis accipe. Ac in primis quidem humanitatem tuam latere non debet, quod litera Alphabeti nostri ultima, olim *thuſs* hodiè *thorn* appellata, in Typographia, qua in hoc opusculo excudenda usi sumus, non extiterit, ideoque loco ejus *th* Danicum vel Germanicum usurpare necesse habuerimus.

Deindè cave hæc expectes accuratam vocum Islandicarum interpretationem, quarum non exiguum numerum idè passim inseruimus, ut in promptu essent exempla, in quibus inflectendis & ad regulas applicandis linguæ nostræ studiosus se exerceret. Reperiuntur enim inter eas permulta, quæ plurimas admittunt significaciones. Quarum unam aliquam, plerumque tamen propriam & primariam adduxisse satis putavi. Neque enim dectionarium scribere animus erat.

Ad extremum per candorem Tuum, mi lector, perque Christianam, quam Tibi cordi esse nullus dubito, charitatem Te rogo, sicubi in hoc proclamate à me peccatum esse deprehenderis, velis hoc non tam incuria meæ quam imbecillitati humanae imputare. Neque enim omnia ad hanc vel illam regulam spectantia primo intuitu circumspicere potui, utpote nullis præviis vestigiis adjutus, quorum ductu hæc avia & deserta confragosa eluctarer. Quod factum, ut δενηραι φροντίδες fæpè ea suggesterent, quæ priori loco fuissent ponenda. Quod si quis se hisce vilibus & imperfectis multo elaboratoria præstare posse aut potuisse contenderit, ei non multum refragabor, contentus, si his columbulis nostris inter aquilas suas concesserit pennas. Bene vale, lector candide, & mihi in spem gratiæ Tuæ omnia honesta aggredi parato, favere perge. *Hafniæ*, pridiè nonas decemb. An. 1651.

RUNOLPHUS JONAS *Islandus.*